

Пренгер: *“Неопходно обратити већу пажњу на анализе дешавања у арапском свету.”*

Аналитичар и бивши високи званичник секретаријата за одбрану, Роберт Пренгер, за Глас Америке коментарише политику Сједињених Држава према Либији и другим земљама Блиског истока које су ових дана у фокусу интересована светске јавности.

Пренгер: “Америчка политика према земљама Блиског истока и северне Африке није потпуно доследна и у зависности је од процене њихове стратешке важности за САД. Обамина администрација је заузела став који се разликује од земље до земље у зависности од опасности од тероризма, као кључног критеријума. Вашингтон, на пример, види Сирију, где су нереди избили релативно неочекивано, као земљу која није поуздана због блиских веза са Ираном и покретима Хезболах и Хамас. У погледу Либије, супротно египатском сценарију, дошло је до побуне, а Гадафи је реаговао оштрим војним мерама. Савезничка акција је ту предузета из хуманитарних разлога, односна због тешких напада владиних снага на сопствене грађане. Исто је учињено и у Сирији, али са мањим интензитетом, и интервенција Запада није уследила“

Глас Америке: Да ли постоји нека заједничка нит која повезује све протесте и побуне у региону?

Пренгер: „Оно што повезује догађаје у Либији и Сирији је да је омладина покренула протесте у обе земље, а повод је и кршење људских права. Поред тога, заједничко свим земљама Блиског истока и северне Африке је демографско питање. Рецимо, у Саудијској Арабији, 66 одсто становништва чини популација млађа од 30 година, а 47 одсто популација млађа од 18 година. Слична је и ситуација у другим земљама региона. То је младо и незапослено становништво, које је незадовољно, али које је овладало вештином комуницирања на социјалним мрежама, попут Фејсбука и Твитера. Код младих људи присутни су идеализам, али и спремност на ризик, па и авантуризам. Тако је, на пример, у Либији омладина подигла побуну без оружја и обуке, али са пуно ентузијазма и енергије.“

Глас Америке: Да ли очекујете неке промене у америчкој стратегији према Блиском истоку и какве би оне могле да буду?

Пренгер: „Ако узмете ситуацију у Јемену, која је такође веома озбиљна, са позивима председнику да поднесе оставку, имате пример модификованог и блажег приступа Вашингтона, управо због могуће опасности од Ал Каиде и тероризма, који су већ дуже време присутни у тој земљи. Блиски односи Вашингтона са јеменским председником Салехом и неспремност на одлучнију акцију су управо резултат стрепње од Ал Каиде, која угрожава Јемен, Саудијску Арабију, као и САД. Можда ће став Вашингтона према Јемену обликовати нову политику – са тражењем одговора на питање: коју позицију заузети према одређеним земљама у светлу терористичких претњи. САД ће морати да обрате већу пажњу на анализе могућих дешавања у арапским земљама - на расположење маса, на економске и социјалне аспекте, а не само на везе са министарствима спољних послова и лидерима. Америчка политика понекад погрешно везује спољну политику за личности, придајући превелику важност лидерима неких земаља и односима са њима, као што је био случај са Мубараком у Египту и Салехом у Јемену. Тренутно, међутим, изгледа да је политика земаља у региону више под контролом маса него лидера.“

(VOA)